

ВИНЯТКИ, ЗА ЯКИХ КОМЕРЦІЙНА ТАЄМНИЦЯ МОЖЕ БУТИ РОЗГОЛОШЕНА

Ленго Ю.Є.

НДІ інтелектуальної власності НАПрН України, м. Київ

З прийняттям Директиви (ЄС) 2016/943 [1] новим для європейського законодавства є винятки, які дозволяють розкрити комерційну таємницю (*далі – КТ*) без дозволу її власника. Згідно ст. 5 директиви [1] не застосовуються заходи, процедури та засоби правового захисту КТ, якщо ймовірно придбання, використання або розкриття було здійснено в таких випадках: (а) здійснення права на свободу вираження поглядів та інформації, як викладено в ст. 11 Хартії основних прав ЄС [2]; (б) розголошення неправомірної поведінки, протиправних дій або незаконної діяльності з метою захисту інтересів суспільства; (с) розголошення представникам працівників в рамках законного виконання цими представниками своїх функцій за умови, що таке розголошення було необхідним для належного виконання цих функцій; (d) з метою захисту законного інтересу, визначеного законодавством. Захист осіб, які розкривають КТ у наведених випадках, регулюється Директивою (ЄС) 2019/1937 [3], яка спрямована на захист осіб, які повідомляють або розкривають інформацію, у тому числі інформацію, що містить КТ, про неправомірну поведінку, правопорушення або незаконну діяльність на робочому місці, які можуть завдати шкоди суспільним інтересам.

Випадок щодо здійснення права на свободу вираження поглядів та інформації є суперечливим, оскільки посилаючись на Хартію [2] під приводом свободи висловлювати свої погляди працівник може розкрити КТ з метою заподіяння шкоди роботодавцю. Особи, яким інформація, що містить КТ, стала відома у зв'язку з виконанням трудових обов'язків, можуть поширювати її без згоди власників такої інформації лише в інтересах суспільства. Така особа звільняється від відповідальності за розкриття КТ, якщо вона мала обґрунтовані підстави вважати, що таке розкриття було необхідним для виявлення правопорушення. Ця вимога є важливою гарантією проти зловмисних, легковажних чи образливих повідомлень. Також звільняються від відповідальності особи за розголошення КТ своїм представникам (профспілці, адвокату) у зв'язку з функціями, які вони законно виконують, якщо таке розкриття необхідне для захисту прав цих осіб. КТ розкривається в тій мірі, в якій це необхідно для виконання представниками своїх функцій. Важливо, щоб представники зберігали конфіденційність КТ.

Література:

1. Directive (EU) 2016/943 of the European Parliament and of the Council of 8 June 2016 on the protection of undisclosed know-how and business information (trade secrets) against their unlawful acquisition, use and disclosure. URL: <https://www.wipo.int/wipolex/ru/text/474499> (дата звернення 03.05.2024).
2. Charter of fundamental rights of the European Union (2000/C 364/01). URL: https://www.europarl.europa.eu/charter/pdf/text_en.pdf (дата звернення 03.05.2024).
3. Directive (EU) 2019/1937 of the European Parliament and of the Council of 23.10.2019 on the protection of persons who report breaches of Union law. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32019L1937> (дата звернення 03.05.2024).